

Research Paper

The relationship between spiritual intelligence, parenting styles and risky behaviors among high school students in Meshgin Shahr

Somayyeh Shirafkan Ajirloo¹ , Mahmood Shamshiri² & Behnam Molaei^{3*}

1. M.A. in Clinical Psychology, Ardabil Islamic Azad University, Iran.
2. Assistant Professor, Department of Critical Care Nursing, Ardabil University of Medical Sciences, Ardabil, Iran.
3. Assistant Professor, Department of Psychiatry, Ardabil University of Medical Sciences, Ardabil, Iran.

Citation: Shirafkan Ajirloo, S., Shamshiri, M., & Molaei, B. (2022). [The relationship between spiritual intelligence, parenting styles and risky behaviors among high school students in Meshgin Shahr (Persian)]. *Journal of School Psychology and Institutions*, 11(2):71-82. <https://dx.doi.org/10.22098/jsp.2022.1700>

doi: [10.22098/jsp.2022.1700](https://doi.org/10.22098/jsp.2022.1700)

Article Info:

Received: 2019/06/22

Accepted: 2022/07/07

Available Online: 2022/09/01

Key words:

Parenting style,
Spiritual intelligence,
High-risk behaviors.

ABSTRACT

Objective: This descriptive-correlational study aimed to investigate the relationship among parenting style, spiritual intelligence and high-risk behaviors in Meshginshahr high school students.

Methods: Using the stratified sampling, a sample of 380 students was included in the study. The research instruments of Iranian Adolescents Risk-taking Scale (IARS), Spiritual Intelligence Self-Report Inventory (SISRI-24) and Baumrind's parenting styles questionnaire were used to collect data.

Results: The results showed a significant negative correlation between perceived authoritarian parenting style and students' spiritual intelligence, and also there was a significant positive correlation between the parenting styles and spiritual intelligence of students ($p < 0.05$). Furthermore, there was a significant positive correlation between permissive parenting style and high-risk behaviors among the students, and there was significant negative correlation between authoritarian parenting style and parents' high-risk behaviors ($P < 0.05$).

Conclusion: However, authoritative and logical parents nurture children with high spiritual intelligence that avoid risky behaviors. Therefore, it is recommended for educational managers to assess the perceived parenting styles among students and provide needed information for their parents.

Extended Abstract

1. Introduction

Family has an important and fundamental role in the development of children. It is the sacred center of the family that nurtures individuals and delivers them to society. Children live in the family before school age. Even at school age, except for about six hours per day, they spend the rest of their time at home and are affected by all aspects of the family (Olszewski-Kubilius, 2008).

Each family takes a unique approach to the nurturing and social training of their children. These methods are called parenting styles. style that a family is taken affected by various factors such as

biological, cultural, social, political and economic factors (Hajigholami Yazdi & Alagheband, 2013). In other words, it can be said that the family and its parenting styles are the most important factors in the psychosocial development of children (Wang, Xu, & Hu, 2019) and their parenting styles in childhood play an important role in the development of behavioral disorders in childhood and subsequently in adulthood. Parenting styles refer to parents' knowledge and attitudes about how parents relate to their children and vice versa (Arman, Salimi, & Maracy, 2018). (Baumrind, 1971) is the first social scientist that classified parenting styles. Based on the degree of parental control, Baumrind has placed parenting style into three main categories: permissive, authoritative, and authoritarian.

*Corresponding Author:

Behnam Molaei

Address: Assistant Professor, Department of Psychiatry, Ardabil University of Medical Sciences, Ardabil, Iran.

Tel: +98 (914) 3511233

E-mail: b.molaei@arums.ac.ir

Parenting practices play an important role in managing high-risk behaviors among adolescents and students. A study in Bandar Abbas has reported that there is a significant relationship between parenting styles and constructive and destructive behaviors of children (Zarei, 2010).

Spiritual Intelligence (SI) is one of the new, attractive and controversial concepts that has been proposed and developed in the light of global attention and interest of researchers, experts and especially psychologists in the field of religion and spirituality (Rahmanian, Hojat, Jahromi, & Nabilolahi, 2018). According to (Hosseini, Elias, Krauss, & Aishah, 2010), spiritual intelligence is the stability of beliefs and opinions about immaterial existence when faced with problems. According to them, making personal life meaningful is one of the components of spiritual intelligence, which leads to improving the quality of life and reducing the symptoms of cognitive impairment when dealing with problems, failures and psychological and mental worries. Parents also seem to have different levels of spiritual intelligence and this factor might be determinant in forming of parenting styles of parents. Parents also seem to have different levels of spiritual intelligence and may adopt different parenting styles in terms of treating their children. Finally, the kind of parenting style they choose can be effective in their children's spiritual intelligence. Therefore, the present study was conducted to determine the relationship between spiritual intelligence (SI), parenting style and risky behaviors in Meshginshahr students.

2. Materials and Methods

This study is a descriptive-correlational research. The population of this study includes all male and female high school students in Meshginshahr. According to

the public relations of Meshginshahr education, during the research, this number was 14,300 people (7650 female students and 6650 male students). Since the population was clear in the present study, Krejcie and Morgan's (1970) table was used to determine the sample size. According to the standardized values, 380 students (200 female students and 180 male students) were selected for the study. Stratified random sampling was used to select the respondents. The students were divided into two strata of girls and boys and according to the number of people, a simple random sampling was performed in each one. The instruments used in this study were three questionnaires including the Iranian Adolescents Risk Scale (Zadeh Mohammadi, Ahmadabadi, & Heidari, 2011), King's Spiritual Intelligence Questionnaire (Y Chan & Y Siu, 2016) and Baumrind Parenting Style Questionnaire (Nanthamongkolchai, Ngaosusit, & Munsawaengsub, 2007) used to collect data.

3. Results

Data of 380 students participating in the study were analyzed, of whom 200 (52.60%) were female and 180 (47.40%) were male. 84.2% of the students were living in cities and the rest were from villages. Students reported that 37.9% of parents use permissive parenting style, 21.3% use authoritarian parenting style and 40.8% use authoritative-logical parenting style. Thus, in the majority of parents used an authoritative-rational parenting style (Table 1). Independent t-test also showed that the mean of parenting styles and its components between male and female students were not statistically significant. Also, there is no significant difference between spiritual intelligence and its components among male and female high school students in Meshginshahr.

Table 1. Mean and standard deviation of parents' parenting styles and students' spiritual intelligence

Scale	Sub-scale	Mean	standard deviation
Parenting Style	Permissive	28.70	14.60
	Authoritarian	27.10	15.80
	Authoritative-rational	28.80	13.30
Spiritual Intelligence	critical existential thinking	21.98	15.20
	personal meaning production	15.75	9.15
	transcendental awareness	21.28	12.90
	conscious state expansion	15.15	8.76
	total	74.16	23.54

4. Discussion and Conclusion

The aim of this study was to determine the relationship between parenting style and spiritual intelligence (SI) and high-risk behaviors of high school students in Meshginshahr. In line with the first goal of the study-determining the relationship between parenting style and spiritual intelligence among high school students in Meshginshahr- the findings showed that there is a negative and significant relationship between permissive parenting style and SI. The results also showed that there is a negative and significant correlation between the style of permissive parenting style with the dimensions of spiritual intelligence. In other words, excessive negligence of parents in raising children can lead to low spiritual intelligence. Careless parents do not restrict their children and allow them to do whatever they want, and if they make a mistake, the parents will never punish or blame them. They are allowed to be free and comfortable in meetings and parties. Considering that in this style of parenting, parents allow children to exercise a lot of self-control and do not require them to engage in developmental behavior. This finding is consistent with the study of Zarei et al., reported a significant relationship between permissive parenting style and the tendency of high-risk behaviors by children (Zarei, 2010).

Regarding the relationship between authoritarian parenting style and spiritual intelligence, the results showed that there is no significant relationship between authoritarian parenting style and spiritual intelligence. Among the dimensions of spiritual intelligence, critical existential thinking had a very weak negative and significant correlation with authoritarian parenting style. Also, the results showed that there is a positive and significant correlation between authoritative-logical parenting style and the dimensions of spiritual intelligence. Therefore, based on these findings, spiritual intelligence and its dimensions have a significant relationship with authoritative-logical parenting style. Likewise, in another study it has been reported that parenting styles have a significant relationship with spiritual intelligence (Kahrizeh, 2019) so that authoritative-rational parenting style had a positive relationship, authoritarian parenting style had a significant negative relationship and permissive parenting style has no relationship with students' spiritual

intelligence.

In order to determine the relationship between parenting style and high-risk behaviors in high school students, the results showed that there is a positive and significant relationship between permissive parenting style and high-risk behaviors. Also, the results showed that there is a positive and significant correlation between permissive parenting style and the dimensions of high-risk behaviors, which are: dangerous driving, violence, smoking, drug use, alcohol use, hookah smoking and psychological problems. The results also showed that authoritarian parenting style had a positive and significant correlation only with the dimension of hookah smoking high-risk behaviors. Finally, the results showed that there is a negative and significant relationship between authoritative-rational parenting style and high-risk behaviors. Finally, while paying serious attention to the educational system; strategies should be applied to promote spiritual intelligence, correction of parenting styles of parents and mental health in children.

5. Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

The participants fully informed about the study and informed consent was obtained from all patients included in the study. In addition, this study has been approved by the research committee in the Azad University of Ardabil. All phases followed were in accordance with the ethical standards of the responsible committee on human experimentation (institutional and national) and with the Helsinki Declaration of 1975 (in its most recently amended version).

Funding

This study project was funded by Azad University of Ardabil.

Authors' contributions

Shirafkan Ajirloo, S: Proposal writing and data collection; Shamshiri, M: Data analysis and publication; Molaei, B: Thesis supervisor.

Conflicts of interest

There is no conflict to declare.

مقاله پژوهشی

بررسی ارتباط هوش معنوی، شیوه فرزندپروری والدین و رفتارهای پرخطر در دانش‌آموزان مقطع متوسطه مشکین شهر

سمیه شیرافکن اجیرلو^۱، محمود شمشیری^۲ و بهنام مولائی^۳ * ^{id}

۱. کارشناسی ارشد روان‌شناسی بالینی، دانشگاه آزاد اردبیل، اردبیل، ایران.

۲. استادیار گروه پرستاری مراقبت‌های ویژه و اتاق عمل، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.

۳. استادیار گروه روانپزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.

چکیده

اطلاعات مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۰۴/۰۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۴/۱۶

تاریخ انتشار: ۱۴۰۱/۰۶/۱۰

هدف:

پژوهش حاضر با هدف تعیین ارتباط شیوه فرزندپروری والدین با هوش معنوی و رفتارهای پرخطر در دانش‌آموزان مقطع متوسطه مشکین شهر انجام شد.

روش‌ها:

طرح پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی بود. ۳۸۰ دانش‌آموز با روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای وارد مطالعه شدند. ابزار تحقیق شامل مقیاس شیوه فرزندپروری بامریند، هوش معنوی کینگ و مقیاس خطرپذیری نوجوانان ایرانی بودند.

یافته‌ها:

نتایج نشان داد بین شیوه فرزندپروری سهل‌گیر و مقتدرانه والدین با هوش معنوی دانش‌آموزان به ترتیب رابطه معکوس و مستقیم معنادار و بین شیوه فرزندپروری سهل‌گیر با رفتارهای پرخطر دانش‌آموزان رابطه مستقیم معنادار و بین شیوه فرزندپروری مقتدرانه با رفتارهای پرخطر دانش‌آموزان رابطه معکوس معنادار وجود داشت ($P < 0/05$).

نتیجه‌گیری:

بنابراین، والدین مقتدر و منطقی‌فرزندانی را تربیت می‌کنند که از هوش معنوی بالایی برخوردار بوده و از انجام رفتارهای پرخطر دور می‌باشند. در همین راستا توصیه می‌شود ضمن توجه جدی به نظام تعلیم و تربیت، به والدین شیوه‌های صحیح فرزندپروری آموزش داده شود.

کلیدواژه‌ها:

سبک فرزندپروری، هوش معنوی، رفتارهای پرخطر.

مقدمه

یا انجام اعمال آسیب‌زا از قبیل خشونت، نزاع‌های خیابانی و رفتارهای جنسی بدون مراقبت از خود اشاره کرد. آمار دقیق، جامع و ملی در خصوص رفتارهای پرخطر در ایران وجود ندارد، بلکه برخی مطالعات تلاش کرده‌اند تا میزان شیوع آن را در شهرهای مختلف مورد بررسی قرار دهند. مطالعه‌ای در قزوین شیوع رفتارهای پرخطر نوجوانان دوره متوسطه را در طول سال‌های ۹۰-۹۱ شمسی را مورد بررسی قرار داده است که مصرف قلیان در دانش‌آموزان از بیش‌ترین شیوع (۵۹/۲ درصد)، مصرف سیگار (۳۲/۷ درصد)، تجربه مصرف مواد مخدر (۷/۳)، مصرف الکل (۱۶/۷ درصد) برخوردار بوده است (اسماعیل‌زاده و همکاران، ۱۳۸۷).

خانواده نقش مهم و اساسی در تربیت فرزندان دارد. این کانون مقدس خانواده است که افراد را پرورش داده و به جامعه تحویل می‌دهد. فرزندان قبل از سنین مدرسه در خانواده به سر می‌برند. آن‌ها حتی در سنین مدرسه نیز به جز حدود شش ساعت در هر شبانه‌روز، بقیه وقت خود را در خانه می‌گذرانند و از همه جوانب خانواده از تأثیر می‌پذیرند (اولسزوسکی-کوبیلیوس^۱، ۲۰۱۸).

رفتارهای پرخطر به عنوان پدیده‌های اجتماعی در کمین دانش‌آموزان قرار دارند و با توجه به شیوع بالا می‌توانند دانش‌آموزان را در مسیر زندگی اشتباه قرار دهند. رفتارهای پرخطر طیف وسیعی از رفتارها و اعمال از عدم رعایت نصب کمربند ایمنی در حین رانندگی تا رفتارهای خشونت‌آمیز و نزاع را شامل می‌شود. از رفتارهای پرخطر می‌توان به مصرف سیگار، قلیان، الکل، مواد مخدر، روان‌گردان‌ها و

* نویسنده مسئول:

بهنام مولائی

نشانی: استادیار گروه روانپزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.

تلفن: ۳۵۱۱۲۳۳ (۹۱۴) ۰۹۸+

پست الکترونیکی: b.molaei@arums.ac.ir

1. Olszewski-Kubilius

به خواست‌های کودک مشخص می‌شود (نانتامونگکولچای، نگائوسوسیت و مونسواونگسوب^۱، ۲۰۰۷). شیوه‌های فرزندپروری نقش مهمی در مدیریت رفتارهای پرخطر نزد نوجوانان و دانش‌آموزان دارد. مطالعه‌ای در بندرعباس گزارش کرده است که بین شیوه‌های فرزندپروری والدین و رفتارهای سازنده و مخرب فرزندان ارتباط معناداری وجود دارد (زارعی، ۱۳۸۹). همچنین، در یک مطالعه دیگر نتایج نشان داد که سبک‌های فرزندپروری با پرخاشگری نوجوانان مرتبط است. در این مطالعه، رابطه سبک‌های فرزندپروری (سبک سهل‌گیرانه، سبک استبدادی، سبک دموکراتیک) و پرخاشگری نوجوانان مورد آزمون قرار گرفته و سبک دموکراتیک به عنوان بهترین روش فرزندپروری معرفی شده است (آهنگرانزایی و همکاران، ۱۳۹۰).

هوش معنوی^۲ یکی از مفاهیم جدید، جذاب و بحث‌برانگیزی است که در پرتو توجه و علاقه جهانی محققان، صاحب‌نظران و به ویژه روان‌شناسان به حوزه دین و معنویت مطرح شده و توسعه پیدا کرده است (رحمانیان، حجت، جهرمی و نبی‌اللهی، ۲۰۱۸). از نظر حسینی، کراووس و آیشاه^۳ (۲۰۱۰) هوش معنوی، ثبات باورها و نظرها نسبت به وجودی غیرمادی هنگام رویارویی با مشکلات است. از نظر وی معنادار کردن زندگی شخصی یکی از مؤلفه‌های هوش معنوی به شمار می‌آید که این امر منجر به ارتقاء کیفیت زندگی و کاهش نشانه‌های اختلال در امور شناختی هنگام رویارویی با مشکلات، ناکامی‌ها و نگرانی‌های روانی و ذهنی می‌شود (هاشمی، عینی و تقوی، ۱۳۹۹). به نظر می‌رسد والدین نیز دارای سطوح متفاوت هوش معنوی بوده و ممکن است از نظر رفتار با فرزندان، شیوه‌های فرزندپروری متفاوتی را در پیش بگیرند. در نهایت، نوع سبک فرزندپروری انتخاب شده آن‌ها می‌تواند در هوش معنوی فرزندان مؤثر باشد. در حقیقت، عوامل زیادی مانند خانواده، دوستان و گروه همسالان، گروه‌های مذهبی و فرهنگی، مدرسه و برنامه درسی وجود دارند که در حوزه تعلیم و تربیت می‌توانند در رشد معنویت و هوش معنوی کودکان و نوجوانان دخیل باشند.

در یک مطالعه دیگر، شیوع رفتارهای پرخطر در بین نوجوانان شهر قم در سال ۱۳۹۵ مورد بررسی قرار گرفته که نتایج آن نشان داد که فراوانی درگیری فیزیکی و کتک کاری در خارج از مدرسه ۳۵/۸۴ درصد، درگیری فیزیکی در داخل محیط مدرسه ۳۸/۹۴ درصد، حمل اسلحه سرد به مدرسه ۵۴/۴۷ درصد، مصرف سیگار در مدرسه ۳۷/۵۰ درصد و مصرف سیگار در خارج مدرسه ۳۸/۳۹ درصد، مصرف قلیان ۶۱/۲۹ درصد، مصرف مشروبات الکلی ۲۸/۲۸ درصد و مصرف مواد مخدر در طول یک ماه گذشته ۵۱/۰۲ درصد بوده است (مرزبان و همکاران، ۱۳۹۷). بر اساس مطالعات پیشین می‌توان گفت که رفتارهای پرخطر از شیوع بالایی در بین دانش‌آموزان دوره متوسطه یا جوانان برخوردار است.

هر خانواده رویکرد منحصری را در تربیت فردی و اجتماعی فرزندان خویش در پیش می‌گیرد. این شیوه‌ها، روش‌های فرزندپروری نامیده می‌شوند، متأثر از عوامل مختلف از جمله عوامل زیستی، فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی هستند (حاجی غلامی یزدی و علاقه بند، ۱۳۹۲؛ نریمانی، یوسفی، کاظمی، ۱۳۹۳). به عبارت دیگر می‌توان گفت که خانواده و شیوه‌های فرزندپروری آن از مهمترین عوامل در رشد روانی-اجتماعی فرزندان محسوب می‌شود (وانگ خو و هوو^۴، ۲۰۱۹) و الگوهای فرزندپروری آنان در دوران کودکی نقش مهمی در بروز اختلال‌های رفتاری در کودکی و بزرگسالی دارد. سبک‌های فرزندپروری به شناخت و نگرش والدین درباره چگونگی ارتباط والدین با فرزندان و بالعکس اشاره می‌کند (آرمان، سلیمی و ماراسی، ۲۰۱۸). سبک‌های فرزندپروری را اولین بار بامریند^۵ (۱۹۷۱) به طور علمی دسته‌بندی کرد. بامریند بر اساس میزان کنترل والدین، سبک فرزندپروری را در سه دسته اصلی سهل‌گیرانه^۶، مستبدانه^۷ و مقتدرانه-منطقی^۸ قرار داده است. این سبک‌ها ممکن است پیامدهای مثبت یا منفی را در کودکان افزایش دهند. فرزندپروری مستبدانه با مهارگری شدید، سطوح بالای جدیت، انضباط بی‌ثبات و سختگیرانه و سطوح نسبتاً پایینی از صمیمیت عاطفی مشخص می‌گردد. از سوی دیگر فرزندپروری مقتدرانه-منطقی با ترکیبی از مهارگری و حمایت عاطفی بالا، سطوح مناسبی از استقلال و ارتباطات دوسویه میان کودک و والد مشخص می‌شود. این سبک با پیامدهای تحولی مثبت همچون پیشرفت تحصیلی بالاتر، اتکای بیشتر به خود، انحرافات رفتاری کمتر و روابط بهتر با همسالان مرتبط است. در سبک سهل‌گیرانه کنترل والدین خیلی پایین است و معمولاً نظارت والدین روی رفتار کودک با شکست مواجه می‌شود و با گرایش به تن دادن

1. Parenting styles
2. Wang, Xu, & Hu
3. Baumrind
4. Permissive
5. Authoritarian
6. Authoritative
7. Nanthamongkolchai, Ngaosusit, & Munsawaengsub
8. Spiritual Intelligence
9. Elias, Krauss, & Aishah

انتخاب شد. ابزار مورد استفاده در این تحقیق سه پرسشنامه شامل مقیاس خطرپذیری نوجوانان ایران^۵ (زاده محمدی، احمدآبادی و حیدری، ۱۳۹۰)، پرسشنامه هوش معنوی کینگ^۶ (چان و سیو، ۲۰۱۶) و پرسشنامه سبک فرزندپروری بامریند^۸ (نانتامونگکولچانی و همکاران، ۲۰۰۷) برای جمع‌آوری داده‌ها مورد استفاده قرار گرفت که در زیر به تفصیل شرح داده شده است:

مقیاس خطرپذیری نوجوانان ایران (IARS):

۱- مقیاس خطرپذیری نوجوانان ایران^۱ توسط زاده محمدی و همکاران (۱۳۹۰) طراحی شده و مشتمل بر ۳۸ گویه است که پاسخ‌های آن در ۵ سطح به صورت طیف لیکرت است. جهت نمره گذاری پاسخ‌های عبارات برای پاسخ‌های (کاملاً مخالفم، مخالفم، متوسط، موافقم و کاملاً موافقم) به ترتیب اعداد ۱ تا ۵ اختصاص داده می‌شود. نمره بالا در این ابزار نشان‌دهنده تمایل بالا به رفتارهای پرخطر است. این پرسشنامه دارای هفت بعد بوده که در جدول زیر ابعاد و نیز شماره سوال مربوط به هر بعد ارائه شده است: گرایش به مواد مخدر (سوالات ۸-۱)، گرایش به قرص و الکل (سوالات ۱۴-۹)، گرایش به سیگار (سوالات ۱۹-۱۵)، گرایش به خشونت (سوالات ۲۴-۲۰)، گرایش به رابطه و رفتار جنسی (سوالات ۲۸-۲۵)، گرایش به رابطه با جنس مخالف (سوالات ۳۲-۲۹)، گرایش به رانندگی خطرناک (سوالات ۳۸-۳۳). در پژوهش زاده محمدی و همکاران (۱۳۹۰) روایی سازه این مقیاس مورد ارزیابی قرار گرفت. تحلیل عاملی اکتشافی با مؤلفه‌های اصلی نشان داده است که این پرسشنامه مقیاسی هفت بعدی است که ۶۴/۸۴ درصد واریانس خطرپذیری را تبیین می‌کند. میزان آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۹۴ و برای خرده مقیاس‌های آن در دامنه ۰/۹۳ تا ۰/۷۴ قرار دارد که بیانگر پایایی خوب این مقیاس است. در بررسی پایایی برای همسانی درونی از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است که ضریب آلفای کرونباخ کل ۰/۹۴ و برای خرده مقیاس‌ها بین ۰/۷۴ و ۰/۹۳ بوده است که نشانگر همبستگی بالا و قابل قبول مقیاس است. در تحقیق حاضر برای سنجش پایایی از روش آلفای کرونباخ استفاده شد که مقدار آن ۰/۹۵ بود.

1. Vygotsky
2. Keenan
3. Newman, Harrison, Dashiff, & Davies
4. Krejcie & Morgan
5. Iranian Adolescents Risk-taking Scale (IARS)
6. Spiritual Intelligence Self-Report Inventory (SISRI-24)
7. Chan & Siu
8. Baumrind's parenting styles questionnaire
9. Nanthamongkolchai et al
10. Iranian adolescents risk behavior scale questionnaire (IARS)

بر اساس ویگوتسکی^۱، خانواده و والدین به عنوان راهنما و مرشد می‌توانند نقش برجسته‌ای در رشد معنویت و در نتیجه هوش معنوی کودکان داشته باشند (کینان، ۲۰۱۸). مطالعه‌ای نشان داده است که هوش معنوی نقش محافظت‌کننده در گرایش به مواد مخدر دارد و ابعاد هوش معنوی می‌تواند بخشی از میزان گرایش به اعتیاد را پیش‌بینی نماید (افشار و همکاران، ۱۳۹۴). مطالعات نشان می‌دهد میزان درگیری و آگاهی والدین از فعالیت‌های فرزندانشان با میزان بروز رفتارهای پرخطر در آن‌ها ارتباط دارد و این رابطه درباره پدر تا حدی بیشتر از مادر است. بر اساس همین مطالعات، والدین نوجوانان مبتلا به رفتارهای پرخطر، مشخصاً در تدابیر تربیتی خود هماهنگی کمتری دارند و بیش از والدین دیگر از تنبیه‌های خشن استفاده کرده و نظارت کمتری بر فعالیت‌های فرزند خود دارند (شکری و همکاران، ۱۳۹۲). بسیاری از ابعاد رابطه والد-کودک ممکن است در رشد رفتارهای پرخطر فرزندان نقش داشته باشد که در این زمینه سبک‌های فرزندپروری نقش اصلی را بر عهده دارند (نیومن، هاریسون، دشیف و دیویدز، ۲۰۰۸). با توجه به اینکه سبک‌های فرزندپروری در فرهنگ‌های مختلف الگوهای متفاوتی می‌تواند داشته باشد و با عنایت به این واقعیت که در جامعه امروزی به جهت گذر فرهنگی اجتماعی، تغییر در سنت‌ها، ارزش‌ها و بافت فرهنگی خانواده‌ها شاهد شیوع آسیب‌های اجتماعی و در نتیجه پیامدهای متعدد فردی، خانوادگی و اجتماعی هستیم، لذا مطالعه حاضر با هدف تعیین رابطه هوش معنوی، شیوه فرزندپروری والدین و رفتارهای پرخطر در دانش‌آموزان مشکین شهر انجام شد.

روش پژوهش

این پژوهش یک مطالعه توصیفی - همبستگی است. جامعه آماری این تحقیق تمامی دانش‌آموزان دختر و پسر مقطع متوسطه دوم مشکین شهر می‌باشند که براساس اعلام روابط عمومی آموزش و پرورش مشکین شهر، در حین انجام پژوهش، این تعداد ۱۴۳۰ نفر (۷۶۵۰ نفر دانش‌آموز دختر و ۶۶۵۰ نفر دانش‌آموز پسر) بود. از آنجائیکه در تحقیق حاضر جامعه آماری مشخص بود از جدول کرچسی- مورگان^۴ (۱۹۷۰) برای تعیین اندازه‌ی نمونه استفاده شد. با توجه به مقادیر استاندارد شده جدول کرچسی- مورگان، ۳۸۰ نفر از دانش‌آموزان (۲۰۰ دانش‌آموز دختر و ۱۸۰ دانش‌آموز پسر) وارد مطالعه شدند. روش نمونه‌گیری از نوع تصادفی طبقه‌ای بود. بدین صورت که دانش‌آموزان در دو طبقه دختران و پسران قرار گرفته و از هر طبقه به نسبت تعداد نفرات پرسشنامه به صورت تصادفی ساده

روان‌شناسی مدرسه و آموزشگاه

زارعی (۱۳۸۹) میزان پایایی پرسشنامه سبک‌های فرزندپروری بامریند را با روش بازآزمایی به شرح زیر به دست آورد: ۸۰٪ برای بعد آزاد گذاری، ۸۶٪ برای بعد استبدادی و ۷۸٪ برای بعد مقتدرانه-منطقی مادران. در مورد پدران نیز ۷۷٪ بعد آزادگی، ۸۵٪ برای بعد استبدادی و ۹۲٪ برای بعد مقتدرانه منطقی. برای مشخص کردن میزان اعتبار پرسشنامه از روش اعتبار افتراقی استفاده نمود: مستبد بودن مادر در رابطه معکوسی با آزاد گذاری مادر (۳۸٪) و مقتدرانه منطقی مادر ۴۸٪ قرار داشت. همچنین، مستبد بودن پدر رابطه معکوس با آزاد گذاری پدر (۵۰٪-) و مقتدرانه منطقی پدر (۵۲٪-) داشت. این ابزار در مطالعه حاضر با استفاده آلفای کرونباخ از همسانی درونی ۰/۷۵ برخوردار بود.

برای تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS نسخه ۲۰ استفاده شد. جهت توصیف متغیرها از آمار توصیفی، برای بررسی نرمال بودن توزیع داده‌ها از روش کولموگروف اسمیروف و برای بررسی رابطه بین متغیرهای پیش بین و ملاک از ضریب همبستگی پیرسون استفاده گردید. همچنین جهت مقایسه میزان هوش معنوی و رفتارهای پرخطر در بین دانش‌آموزان دختر و پسر از آزمون تی مستقل استفاده شد.

یافته‌ها

داده‌های مربوط به ۳۸۰ دانش‌آموز شرکت کننده در مطالعه مورد تحلیل قرار گرفت که ۲۰۰ نفر (۵۲/۶۰ درصد) مؤنث و ۱۸۰ نفر (۴۷/۴۰ درصد) مذکر بودند. ۸۴/۲ درصد دانش‌آموز ساکن شهر و بقیه ساکن روستا بودند.

تعیین وضعیت سبک فرزندپروری و هوش معنوی: دانش‌آموزان گزارش کردند که ۳۷/۹٪ از والدین از سبک فرزندپروری سهل‌گیر، ۲۱/۳ درصد از سبک فرزندپروری استبدادی و ۴۰/۸ درصد (۱۵۵ نفر) از نوع سبک فرزندپروری مقتدرانه-منطقی استفاده می‌کنند. بنابراین، در اکثریت دانش‌آموزان، والدین از سبک فرزندپروری مقتدرانه-منطقی استفاده می‌کردند (جدول شماره ۱).

1. Spiritual Intelligence Self-Report Inventory
2. Chan & Siu
3. Nanthamongkolchai et al

پرسشنامه هوش معنوی کینگ (SISRI): پرسشنامه هوش معنوی کینگ^۱ در سال ۲۰۰۸ توسط کینگ طراحی و ساخته شد. این پرسشنامه دارای ۲۴ گویه است و چهار زیر مقیاس دارد: تفکر وجودی انتقادی، تولید معنای شخصی، آگاهی متعالی و بسط حالت هشیاری. هر چه فرد نمره بالاتری در این پرسشنامه بگیرد دارای هوش معنوی بیشتری است. پاسخ سوالات در قالب طیف لیکرت به صورت (کاملاً نادرست، نادرست، تا حدودی، درست، کاملاً درست) است که جهت نمره دهی به گزینه‌های فوق الذکر نمره ۱ تا ۵ اختصاص داده می‌شود (چان و سیو، ۲۰۱۶). در پژوهش رقیب و همکاران (۱۳۸۹) پایایی این مقیاس با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۸ برآورد شده است. روایی صوری و محتوایی مقیاس توسط متخصصان روان‌شناسی مورد تأیید قرار گرفته و برای برآورد روایی همگرایی از پرسشنامه تجربه‌ی معنوی غباری بناب به طور همزمان استفاده شده که ضرایب همبستگی این دو پرسشنامه ۰/۶۶ به دست آمده است. برای محاسبه‌ی روایی سازه از تحلیل عامل اکتشافی و تحلیل عامل تأییدی مرتبه اول استفاده شده است. نتایج به دست آمده نشان داد که این مقیاس ابزاری پایا برای سنجش هوش معنوی است و با توجه به روایی و پایایی مناسب، آن را می‌توان در محیط‌های آموزشی و پژوهشی، مانند دانشگاه استفاده نمود (رقیب و همکاران، ۱۳۸۹). این ابزار در مطالعه حاضر با استفاده آلفای کرونباخ از پایایی ۰/۸۹ برخوردار بود.

پرسشنامه سبک فرزندپروری بامریند: پرسشنامه شیوه‌های فرزندپروری والدین در سال ۱۹۷۱ توسط دینا بامریند طراحی شد. این پرسشنامه یک ابزار خودگزارشی شامل ۳۰ عبارت است که ۱۰ عبارت آن به شیوه آمرانه، ۱۰ عبارت به شیوه مقتدرانه-منطقی و ۱۰ عبارت دیگر به شیوه آسان‌گیر مربوط می‌شود. پاسخ گویه‌های پرسشنامه به صورت لیکرت (کاملاً موافقم، موافقم، تقریباً مخالفم، مخالفم، کاملاً مخالفم) بوده و نمرات ۱ تا ۵ به آن‌ها اختصاص داده می‌شود. نمره بالا در این پرسشنامه نشان دهنده استعمال بیشتر از آن شیوه فرزندپروری است (نانتامونگکولچائی و همکاران، ۲۰۰۷).

جدول ۱. میانگین و انحراف معیار سبک‌های فرزندپروری والدین و هوش معنوی دانش‌آموزان

متغیر اصلی	زیرمقیاس	میانگین	انحراف معیار
سبک فرزندپروری	سهل‌گیر	۲۸/۷	۱۴/۶
	مستبدانه	۲۷/۱	۱۵/۸
	مقتدرانه-منطقی	۲۸/۸	۱۳/۳
	تفکر وجودی انتقادی	۲۱/۹۸	۱۵/۲
	تولید معنای شخصی	۱۵/۷۵	۹/۱۵
هوش معنوی	آگاهی متعالی	۲۱/۲۸	۱۲/۹
	بسط حالت هشیاری	۱۵/۱۵	۸/۷۶
	هوش معنوی کلی	۷۴/۱۶	۲۳/۵۴

ارتباط سبک فرزندپروری با هوش معنوی: برای بررسی ارتباط سبک فرزندپروری درک شده با هوش معنوی (وابعاد آن) از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد. جدول شماره ۲ جزئیات بیشتری در مورد همبستگی سبک‌های فرزندپروری و ابعاد هوش معنوی ارائه می‌دهد.

تست تی مستقل نیز نشان داد که میانگین سبک‌های فرزندپروری و مؤلفه‌های آن بین دانش‌آموزان دختر و پسر از نظر آماری معنی‌دار ناست. همچنین، تفاوت معناداری بین هوش معنوی و مؤلفه‌های آن در بین دانش‌آموزان دختر و پسر مقطع متوسطه مشکین‌شهر وجود ندارد.

جدول ۲. ماتریس همبستگی شیوه فرزند پروری با هوش معنوی و ابعاد آن

شیوه فرزندپروری / هوش معنوی و ابعاد آن	سهل‌گیر	مستبدانه	مقتدرانه
تفکر وجودی انتقادی	۰/۳۶۵**	۰/۱۱۵*	۰/۵۰۷**
تولید معنای شخصی	۰/۲۵۹**	۰/۰۱۹	۰/۴۶۱**
آگاهی متعالی	۰/۳۴۶**	۰/۰۱۹	۰/۵۰۶**
بسط حالت هشیاری	۰/۳۰۳**	۰/۰۹۶	۰/۳۷۴**
هوش معنوی کلی	۰/۳۷۵**	۰/۰۰۷	۰/۵۳۰**

** همبستگی در سطح ۰/۰۱ معنی‌داری می‌باشد. * همبستگی در سطح ۰/۰۵ معنی‌داری می‌باشد.

جدول ۳. ماتریس همبستگی شیوه فرزند پروری والدین با رفتارهای پرخطر و ابعاد آن

شیوه فرزندپروری / رفتارهای پرخطر	سهل‌گیر	مستبدانه	مقتدرانه
رانندگی خطرناک	۰/۳۲۸**	۰/۰۰۶	۰/۴۵۷**
خشونت	۰/۱۶۶**	۰/۰۹۳	۰/۴۶۸**
سیگار کشیدن	۰/۱۶۸**	۰/۰۲۸	۰/۵۱۰**
مصرف مواد مخدر	۰/۱۲۸*	۰/۰۳۴	۰/۴۲۹**
قرص و الکل	۰/۱۸۶**	۰/۰۲۸	۰/۴۹۴**
قلیان کشیدن	۰/۱۵۸**	۰/۱۲۲*	۰/۴۷۹**
گرایش به جنس مخالف	۰/۲۴۵**	۰/۰۹۱	۰/۵۳۳**
متغیر رفتارهای پرخطر	۰/۲۴۳**	۰/۰۷۲	۰/۶۱۲**

** همبستگی در سطح ۰/۰۱ معنی‌داری می‌باشد. * همبستگی در سطح ۰/۰۵ معنی‌داری می‌باشد.

جدول ۴. ماتریس همبستگی رفتارهای پرخطر و ابعاد هوش معنوی

شیوه فرزندپروری / رفتارهای پرخطر	تفکر وجودی انتقادی	تولید معنای شخصی	آگاهی متعالی	بسط حالت هوشیاری
رانندگی خطرناک	-۰/۲۵۳**	-۰/۲۴۱**	-۰/۲۸۶**	-۰/۲۱۰**
خشونت	-۰/۲۸۹**	-۰/۳۱۸**	-۰/۲۵۳**	-۰/۱۷۷**
سیگار کشیدن	-۰/۳۵۵**	-۰/۳۱۳**	-۰/۳۰۸**	-۰/۲۰۱**
مصرف مواد مخدر	-۰/۳۵۲**	-۰/۳۴۱**	-۰/۲۹۹**	-۰/۱۷۳**
قرص و الکل	-۰/۳۶۴**	-۰/۳۳۹**	-۰/۳۳۸**	-۰/۲۷۴**
قلیان کشیدن	-۰/۳۸۵**	-۰/۳۴۹**	-۰/۳۲۲**	-۰/۲۶۰**
گرایش به جنس مخالف	-۰/۴۲۴**	-۰/۳۸۱**	-۰/۳۵۶**	-۰/۲۷۷**
متغیر رفتارهای پرخطر	-۰/۴۴۴**	-۰/۴۱۷**	-۰/۳۹۴**	-۰/۲۸۵**

** همبستگی در سطح ۰/۰۱ معنی داری می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری

در مورد ارتباط شیوه فرزندپروری مستبدانه والدین با هوش معنوی، نتایج نشان داد بین شیوه فرزندپروری مستبدانه و هوش معنوی رابطه معناداری وجود ندارد. در میان ابعاد هوش معنوی، تفکر وجودی انتقادی همبستگی منفی و معنادار بسیار ضعیف با سبک فرزندپروری مستبدانه داشت. همچنین، نتایج نشان داد که بین سبک فرزندپروری مقتدرانه-منطقی با ابعاد هوش معنوی همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد. بنابراین، بر اساس این یافته‌ها هوش معنوی و ابعاد آن ارتباط معناداری با شیوه فرزندپروری مقتدرانه-منطقی دارد. به مانند مطالعه حاضر، در مطالعه **کهریزه (۱۳۹۸)** نیز گزارش شده است که سبک‌های فرزندپروری با هوش معنوی ارتباط معناداری دارد؛ به طوری که سبک فرزندپروری مقتدرانه ارتباط مثبت معنی دار، سبک فرزندپروری استبدادی ارتباط معنی دار منفی و سبک فرزندپروری سهل‌گیر هیچ ارتباطی با هوش معنوی دانش‌آموزان نداشته است. این یافته‌ها نشان می‌دهد که سبک فرزندپروری نقش مهمی در سلامت هوش معنوی دانش‌آموزان داشته و نیاز است والدین با پیش گرفتن رفتارهای منطقی و اجتناب از بکارگیری روش‌های مستبدانه موجب بهبود هوش معنوی فرزندان خود شوند.

در راستای تعیین ارتباط شیوه فرزندپروری والدین با رفتارهای پرخطر در دانش‌آموزان مقطع متوسطه دوم مشکین‌شهر، نتایج نشان داد که بین شیوه فرزندپروری سهل‌گیر با رفتارهای پرخطر رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین، نتایج نشان می‌دهد که بین سبک فرزندپروری سهل‌گیر با ابعاد رفتارهای پرخطر همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد که بترتیب عبارتند از: رانندگی خطرناک، خشونت، سیگار کشیدن، مصرف مواد مخدر، مصرف قرص

این مطالعه با هدف تعیین ارتباط شیوه فرزندپروری والدین با هوش معنوی و رفتارهای پرخطر دانش‌آموزان مقطع متوسطه مشکین‌شهر انجام شد. در راستای هدف اول پژوهش «تعیین ارتباط شیوه فرزندپروری والدین و هوش معنوی در دانش‌آموزان مقطع متوسطه دوم مشکین‌شهر»، یافته‌ها نشان داد که بین شیوه فرزندپروری سهل‌گیر با هوش معنوی رابطه منفی و معناداری وجود دارد. همچنین نتایج نشان داد که بین سبک فرزندپروری سهل‌گیر با ابعاد هوش معنوی (تفکر وجودی انتقادی، تولید معنای شخصی، آگاهی متعالی و بسط حالت هشیاری) همبستگی منفی و معناداری وجود دارد. به عبارت دیگر، سهل‌گیری بیش از حد والدین در تربیت فرزندان می‌تواند به هوش معنوی پایین منجر شود. والدین سهل‌گیر برای کودکان خود محدودیتی قائل نبوده و به آن‌ها اجازه می‌دهند هر کاری را که دوست دارند، انجام دهند و در صورت اشتباه آن‌ها، والدین هیچگاه آن‌ها را تنبیه یا سرزنش نمی‌کنند و به آن‌ها اجازه می‌دهند تا در مجالس و میهمانی‌ها در برقراری روابط آزاد و راحت باشند. چنین والدینی در پاسخ‌دهی و سخت‌گیری در سطح پایینی قرار داشته و طردکننده یا مسامحه‌کننده‌اند. با در نظر گرفتن این نکته که در این سبک فرزندپروری والدین اجازه خودگردانی زیادی به کودکان می‌دهند و آن‌ها را ملزم به انجام رفتار رشد یافته نمی‌کنند، این فرزندان از هوش معنوی کمتری برخوردار هستند. این یافته‌ها با نتایج مطالعه **زارعی (۱۳۸۹)** همسو است که نشان داد بین شیوه فرزندپروری آسان‌گیرانه والدین و تمایل به رفتارهای پرخطر از سوی فرزندان ارتباط معناداری وجود دارد.

شود.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

اصول اخلاقی تماماً در این مقاله رعایت شده است. شرکت کنندگان اجازه داشتند هر زمان که مایل بودند از پژوهش خارج شوند. همچنین همه شرکت کنندگان در جریان روند پژوهش بودند. اطلاعات آن‌ها محرمانه نگه داشته شد.

حامی مالی

این تحقیق هیچ‌گونه کمک مالی از سازمان‌های تأمین مالی در بخش‌های عمومی، تجاری یا غیرانتفاعی دریافت نکرده است.

مشارکت نویسندگان

تمام نویسندگان در طراحی، اجرا و نگارش همه بخش‌های پژوهش حاضر مشارکت داشته‌اند.

تعارض منافع

بنابراین اظهار نویسنده این مقاله تعارض منافع ندارد.

منابع

- افشار، سارا؛ صدیقی ارفعی، فریبرز؛ جعفری، اصغر و محمدی، حسین. (۱۳۹۴). رابطه‌ی ابعاد هوش معنوی و گرایش به اعتیاد و مقایسه‌ی آن بین دانشجویان دختر و پسر. مجله پژوهش در دین و سلامت، ۱۱(۲)، ۱۸-۱۰. [Doi:10.22037/jrrh.v1i2.8019]
- آهنگر انزایی، احد؛ شریفی درآمدی، پرویز و فرج‌زاده، رباب. (۱۳۹۰). رابطه سبک‌های فرزند پروری والدین با پرخاشگری نوجوانان شهرستان شبستر. پژوهش‌های علوم شناختی و رفتاری. https://cbs.ui.ac.ir/article_17276.html، ۱(۱)، ۸-۱.
- اسماعیل زاده، هاجر؛ اسدی، مسعود؛ میری، میرنادر و کرامتکار، مریم. (۱۳۹۳). بررسی شیوع رفتارهای پرخطر در بین نوجوانان شهر قزوین در سال‌های ۹۱-۱۳۹۰. مجله اپیدمیولوژی ایران، ۱۰(۳) ۷۵-۸۲. <http://irje.tums.ac.ir/article-1-5282-fa.html>
- رقیب، مائده سادات؛ سیادت، سید علی؛ حکیمی نیا، بهزاد؛ و احمدی، سیدجعفر (۱۳۸۹). اعتباریابی مقیاس هوش معنوی کینگ (SISRI-24) در دانشجویان دانشگاه اصفهان. مجله دست آوردهای روان شناختی، ۱۷(۱)، ۱۴۱-۱۶۴. https://psychac.scu.ac.ir/article_11676.html?lang=fa

روانگردان و الکل، قلیان کشیدن و گرایش به جنس مخالف. نتایج نشان داد که بین شیوه فرزندپروری مستبدانه و رفتارهای پرخطر رابطه معناداری وجود ندارد. همچنین نتایج نشان داد که سبک فرزندپروری مستبدانه فقط با بُعد قلیان کشیدن رفتارهای پرخطر همبستگی مثبت و معناداری داشت. در نهایت، نتایج نشان داد که بین شیوه فرزندپروری مقتدرانه-منطقی با رفتارهای پرخطر رابطه منفی و معناداری وجود دارد. همچنین نتایج نشان می‌دهد که بین سبک فرزندپروری مقتدرانه با ابعاد رفتارهای پرخطر همبستگی منفی و معناداری وجود دارد که به ترتیب عبارتند از: رانندگی خطرناک، خشونت، سیگار کشیدن، مصرف مواد مخدر، مصرف قرص روانگردان و الکل، قلیان کشیدن و گرایش به جنس مخالف.

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که بین شیوه فرزندپروری والدین با هوش معنوی در دانش‌آموزان ارتباط آماری معناداری وجود دارد. هر چه والدین سهل‌گیر باشند، فرزندان تحت فشار نبوده و به سمت معنویت گرایش پیدا می‌کنند، اما سهل‌گیری والدین و عدم کنترل فرزندان از سوی آن‌ها، ممکن است باعث گرایش فرزندان به رفتارهای پرخطر شود. از دیگر نتایج این مطالعه وجود رابطه منفی بین سبک فرزندپروری مستبدانه با بعد تفکر انتقادی بود. والدین مقتدر فرزندان را تربیت می‌کنند که از هوش معنوی بالایی برخوردار هستند. این والدین با توجه به رفتار منطقی که از خود نشان می‌دهند، در مواقع لزوم نوجوان خود را حمایت کرده و مواقعی که لازم می‌دانند تنبیه‌های منطقی اعمال می‌کنند. لذا اتخاذ رویکرد منطقی فرزندان آن‌ها را از انجام رفتارهای پرخطر دور می‌کند. همچنین نتایج نشان داد با افزایش هوش معنوی دانش‌آموزان، آن‌ها رفتارهای پرخطر کمتری از خود نشان می‌دهند.

با توجه به اینکه ممکن است علاوه بر شیوه‌های فرزندپروری والدین سایر متغیرها از قبیل هم‌تایان بر رفتارهای پرخطر دانش‌آموزان تأثیر بگذارند، ممکن است روایی مطالعه را تحت تأثیر قرار دهد. در ضمن در مطالعه حاضر امکان ارزیابی سبک‌های فرزندپروری توسط خود والدین میسر نبود و ممکن است فرزندان در حین پر کردن پرسشنامه نتوانند بر رفتارهای والدین خود آگاهی کامل داشته باشند. در نهایت، پیشنهاد می‌شود برای پیشگیری از رفتارهای پرخطر در دانش‌آموزان، ضمن توجه جدی به نظام تعلیم و تربیت و راهکارهای ارتقاء هوش معنوی در دانش‌آموزان، شیوه‌های صحیح فرزندپروری و تأثیر آن بر شکل‌گیری شخصیت و روان و رفتار سالم در فرزندان، متناسب با تحولات روانی-اجتماعی در آن‌ها به والدین آموزش داده

- Ahangreanabi, A., Sharifidramadi, P., & Farajzadeh, R. (2011). The Relationship between parenting style and adolescent's aggression in Shabestar City. *Research in Cognitive and Behavioral Sciences, 1*(1), 1-8. (Persian)
https://cbs.ui.ac.ir/article_17276.html?lang=en
- Arman, S., Salimi, H., & Maracy, M. (2018). Parenting Styles and Psychiatric Disorders in Children of Bipolar Parents [Original Article]. *Advanced Biomedical Research, 7*(1), 147-147. [Doi:10.4103/abr.abr_131_18]
- Chan, Y., W, A., Siu, Y., & Angela, F. (2016). Application of the Spiritual Intelligence Self-Report Inventory (SISRI-24) Among Hong Kong University Students. *International Journal of Transpersonal Studies, 35*(1). [Doi:10.24972/ijts.2016.35.1.1]
- Esmailzadeh, H., Asadi, M., Miri, N., & Keramatkar, M. (2014). Prevalence of High-Risk Behaviors Among High School Students of Qazvin in 2012 [Research]. *Iranian Journal of Epidemiology, 10*(3), 75-82.
<http://irje.tums.ac.ir/article-1-5282-en.html>
- Hajigholami Yazdi, A., & Alagheband, M. (2013). Effectiveness of Parental Skills Training on Worry, Anxiety and Self-Efficacy Beliefs of Single-Child and Multi-Child Parents [Original article]. *The Journal of Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, 21*(2), 136-147. <http://jssu.ssu.ac.ir/article-1-2421-fa.html>
- Hashemi, Z., Eyni, S., Tagavi, R. (2020). The moderating role of spiritual intelligence in the relationship between hexaco personality dimensions and students' academic stress. *Journal of Psychological Sciences, 19*(88), 451-461. (Persian)
[Doi:20.1001.1.17357462.1399.19.88.2.4]
- Hosseini, M., Elias, H., Krauss, S. E., & Aishah, S. (2010). A review study on spiritual intelligence, adolescence and spiritual intelligence, factors that may contribute to individual differences in spiritual intelligence and the related theories. *Journal of social sciences, 6*(3), 429-438. [Doi:10.3844/jssp.2010.429.438]
- Kahrizeh, M. (2019). The relationship between spiritual intelligence, parenting styles and resilience in predicting social adjustment of students. *Journal of New Advances in Psychology, Training and Education, 2*(14), 68-79. (Persian)
<http://noo.rs/iNN8C>
- Keenan, H. E. (2018). *Description of Parents Knowledge of the Nature and Needs of Gifted Children and Their Parenting Styles*. Youngstown State University.
- King, D. B., & DeCicco, T. L. (2009). King, D. B., & DeCicco, T. L. (2009). A viable model and self-report measure of spiritual intelligence. *International Journal of Transpersonal Studies, 28*(1), 68-85. *International Journal of Transpersonal Studies, 28* (1). [Doi: 10.24972/ijts.2009.28.1.68]
- زاده محمدی، علی؛ احمدآبادی، زهره و حیدری، محمود. (۱۳۹۰). تدوین و بررسی ویژگی های روان سنجی مقیاس خطرپذیری نوجوانان ایرانی. *مجله روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران* (اندیشه و رفتار). ۱۷(۳)، ۲۲۵-۲۱۸.
<http://ijpcp.iums.ac.ir/article-1-1417-fa.html>
- زارعی، اقبال. (۱۳۸۹). بررسی رابطه ی بین شیوه های فرزند پروری والدین با ارتکاب نوجوان به رفتارهای پرخطر بر اساس مقیاس کلونینگر. *مجله علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد*. ۱۸ (۳)، ۲۲۴-۲۲۰.
<http://jssu.ssu.ac.ir/article-1-1095-fa.html>
- حاجی غلامی یزدی، عهدیه و علائقند، مریم. (۱۳۹۲). تأثیر آموزش مهارت فرزند پروری بر نگرانی، اضطراب و باورهای خودکارآمد والدین. *مجله علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد*. ۲۱ (۲): ۱۳۶-۱۴۷.
<http://jssu.ssu.ac.ir/article-1-2421-fa.html>
- کهریزه، مهناز. (۱۳۹۸). رابطه هوش معنوی، سبک‌های فرزندپروری و تاب‌آوری در پیش‌بینی سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان. ۱۴(۱)، ۶۸-۷۹.
<http://noo.rs/iNN8C>
- شکری، نسرین؛ یوسفی، مرضیه؛ صفایی راد، ایرج؛ اکبری، طیبه؛ موسوی، سیده مریم و همکاران. (۱۳۹۴). همبستگی رفتارهای پرخطر در نوجوانان دانش آموز با شیوه های فرزند پروری والدین. *فصلنامه مدیریت ارتقای سلامت*. ۵ (۱)، ۷۳-۸۲.
<http://jhpm.ir/article-1-547-fa.html>
- مرزبان، آمنه. (۱۳۹۷). بررسی شیوع رفتارهای پرخطر در بین نوجوانان شهر قم در سال ۱۳۹۵. *مجله دانشگاه علوم پزشکی پارس (جهرم)*، ۱۶(۳)، ۴۴-۵۱. [Doi:10.52547/jmj.16.3.44]
- نریمانی، محمد؛ یوسفی فاطمه و کاظمی، رضا. (۱۳۹۳). نقش سبک‌های دل‌بستگی و کیفیت زندگی در پیش‌بینی بهزیستی روان‌شناختی نوجوانان مبتلا به ناتوانی‌های یادگیری. *مجله ناتوانی‌های یادگیری*، ۳(۴)، ۱۲۴-۱۴۲. [Doi: 93-3-4-8]
- هاشمی، زهره؛ عینی، ساناز و تقوی، رامین. (۱۳۹۹). بررسی نقش تعدیل کننده ی هوش معنوی در رابطه بین ابعاد شخصیتی هگزاکو و تندرستی تحصیلی دانش‌آموزان. *مجله علوم روان‌شناختی*، ۸۸(۸)، ۴۶۱-۴۵۱.
[Doi: 20.1001.1.17357462.1399.19.88.2.4]

References:

- Afshar, S., SeddighiArfaei, F., Jafari, A., & Mohammadi, H. (2015). The relationship of spiritual intelligence factors and tendency to addiction and Its comparison between girls and boys students. *Journal of Research on Religion and Health, 1*(2), 10-18. (Persian)
[Doi:10.22037/jrrh.v1i2.8019]

- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610. [Doi:10.1177%2F001316447003000308]
- Marzban, A. (2018). Prevalence of High-Risk Behaviors in High School Students of Qom, 2016 [Research]. *Pars of Jahrom University of Medical Sciences*, 16(3), 44-51. (Persian) [Doi:10.52547/jmj.16.3.44]
- Nanthamongkolchai, S., Ngaosusit, C., & Munsawaengsub, C. (2007). Influence of parenting styles on development of children aged three to six years old. *J Med Assoc Thai*, 90(5), 971-976. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/17596054/>
- Narimani, M., Yosefi, F., & Kazemi, R. (2014). The role of attachment styles and quality of life in predicting psychological well-being in adolescents with learning disabilities. *Journal of Learning Disabilities*, 3(4), 124-142. (Persian) [Doi: 93-3-4-8]
- Newman, K., Harrison, L., Dashiff, C., & Davies, S. (2008). Relationships between parenting styles and risk behaviors in adolescent health: an integrative literature review. *Rev Lat Am Enfermagem*, 16(1), 142-150. [Doi:10.1590/s0104-11692008000100022]
- Olszewski-Kubilius, P. (2008). The role of the family in talent development. In *Handbook of giftedness in children: Psychoeducational theory, research, and best practices*. (pp. 53-70). Springer Science + Business Media. [Doi:10.1007/978-0-387-74401-8_4]
- Rahmanian, M., Hojat, M., Jahromi, M. Z., & Nabiollahi, A. (2018). The relationship between spiritual intelligence with self-efficacy in adolescents suffering type 1 diabetes. *J Educ Health Promot*, 7, 100. [Doi:10.4103/jehp.jehp_21_18]
- Raghib, M., Hakiminia, S., & Ahmadi, S. J. (2010). Psychometric Properties of Spiritual Intelligence Self Report Inventory (SISR II 24) among Students in Isfahan University. *Journal of Psychological Achievements*, 17(1), 141-164.
- Shokri, N., Yusefi, M., Safaye Rad, I., Akbari, T., Musavi, S., & Nazari, H. (2015). Correlation between risky behaviors in the pre-university adolescent students in Hamadan with Parents' child raising method. *Journal of Health Promotion Management*, 5(1), 73-82. <http://jhpm.ir/article-1-547-en.html>
- Wang, T., Xu, Q., & Hu, J. F. (2019). Emotions and Parenting in Learning Among Chinese Children. *New Dir Child Adolesc Dev*, 2019(163), 39-65. [Doi:10.1002/cad.20269]
- Zadeh Mohammadi, A., Ahmadabadi, Z., & Heidari, M. (2011). Construction and Assessment of Psychometric Features of Iranian Adolescents Risk-Taking Scale. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*, 17(3), 218-225. (Persian) <http://ijpcp.iums.ac.ir/article-1-1417-en.html>
- Zarei, E. (2010). Relationship Between Parent Child-Rearing Practices and High-Risk Behavior on Basis of Cloninger's Scale. *The Journal of Shahid Sadoughi University of Medical Sciences*, 18(3), 220. <http://jssu.ssu.ac.ir/article-1-1095-en.html>